

келген туристер саны 130 503- ке жеткені анықталды, оның 129 645-і ішкі туристер болса, 858-і шет елдік қонақтар.[5]

Ұлттық мейрамханалардың рөлін арттыру мақсатында, елімізде келген туристердің ұлттық салт-дәстүрімізбен, мәдениетімізбен, ұлттық ойындарымызбен және бұйымдарымызбен танысуларына жағдай жасайтын ұлттық нақыштағы мейрамханалық кешендер ашуды ұсынамын.

Мейрамхана бизнесінің дамуын ұлттық нақышта ұйымдастырудың мәні зор. Себебі, жоғарыда айтып кеткендей, қазіргі таңда біздің елімізде туристер үшін туризмнің барлық салаларында, соның ішінде туристік қызмет көрсету саласының бір тармағына жататын мейрамхана бизнесінде сапалы қызметтің қажеттілігі күннен-күнге артуда. Еліміздегі туризм индустриясын дамыту мақсатында мейрамхана қызметін, оның ішінде ұлттық мейрамханалардың деңгейін жетілдіру және ұлттық мейрамханаларды жетілдірудің мемлекеттік стандарттарын енгізу маңызды. Мейрамхана бизнесі экономиканың бір бөлігі ретінде халықты тамақтандырып қана қоймай, сонымен қатар, жаңа жұмыс орындарын құрып, халықты жұмыспен қамтиды. Бұл елімізде шағын және орта бизнестің дамуына өз үлесін қосады. Туризм индустриясын дамыту бағытында шағын және орта бизнесті жаңадандыруымыз қажет, оның ішінде, туризм саласы үшін қызмет жасайтын кәсіпорындардың (мейрамхана, ойын-сауық, экскурсия және т.б.) бизнес-жобаларын ынталандырып, қолдау көрсетілсе, еліміздің туризм индустриясы дамып, ұлттық салт-дәстүріміз әлемге танылады.

Әдебиеттер

1. Муталиева Л.М. Мейрамхана бизнесінің маркетингі: оқу құралы (орыс тілінен аударылған). – Алматы: «Экономика», 2013. – 214 б.
2. Джон Р.«Введение в гостеприимство» - Москва. «Юнити-Дана» 2012г.735 с.
3. <http://kaztv.kaztrk.kz/>
4. <http://kapital.kz/>
5. <https://aimak.com.kz/?p=47279>
6. <http://realkz.com/>

Shulyak D.R., the first year (Buketov University)

Scientific supervisor – Candidate of Economics, Associate Professor Arynova Zh.Z.

KAZAKHSTAN'S ROAD FREIGHT TRANSPORTATION INFRASTRUCTURE

The economic recovery of the Republic of Kazakhstan after the pandemic crisis and political instability have affected the dynamics of indicators in all sectors, including the service sector. The transport and logistics sector is showing growth, which is reflected in the indicators achieved in the industry in 2023. One of the factors was the unstable situation in the CIS, the military conflict (special operation), which reoriented Russian trade turnover to Asian markets, as well as the transit of cross-country trade through the territory of Kazakhstan.

Figure 1. Eurasian transport corridors

Note –source[1]

The increase in domestic production of goods and services in Kazakhstan (by 3.1% in 2022), in turn, increased the demand for transportation. The field of cargo transportation and logistics grew by 5.6% over the same period.

The geographical location of Kazakhstan at the junction of Asia and Europe, as well as the favorable policy course of the government had a positive effect (Figure 1). In 2022, compared with 2021, investments in fixed assets of the transport and logistics market increased by 5.4% and amounted to over 1.55 trillion tenge. Both private companies and foundations, as well as public ones (44%), served as a source of investment. The intensification of transportation through the Trans-Caspian International Transport Route, focused on transportation to Eastern Europe, in turn affected the performance of the economy of Kazakhstan (Figure 2).

Figure 2. Trans-Caspian transport Corridor

Note –source [2]

Thus, in 2022, Kazakhstan's foreign trade turnover increased by 34% compared to 2021. Exports of goods and services from Kazakhstan in 2022 increased by 39.9%, to \$ 84.4 billion, and imports by 21.4%, to \$ 50 billion. The revival of the e-commerce market also contributed to the increase in turnover and cargo transportation. Digitalization achievements have facilitated customs clearance of trade turnover.

Table 1

Leading companies in commercial transportation

Company Name	The company's turnover for 2022, million dollars
KTZ Express	803
Circle Maritime Invest	165
Rhenus Intermodal Systems	134
Terminal Logistics Services	21
Interlink Global Services	10,3
TransGlobe	9,6
Ceva Logistics Central Asia	7,6
KLS	6,6
Golden Bridge Partners	6,4

Note – compiled by the author according to the source [3]

Participants in the transport and logistics services market in Kazakhstan face such problems as high rates of price increases. Due to the excess demand for warehouses over their supply, warehousing services are quite expensive. Especially expensive for Class A warehouses, whose services are used by carriers of food, consumer electronics and pharmaceutical products.

Due to the territorial and geographical features of Kazakhstan, road freight transportation also has its own problems. The length of highways in Kazakhstan only of national importance exceeds 24.9 thousand km. Such distances are difficult to maintain in perfect condition. There is a high load on the most important sections of the country's road infrastructure. On some international routes, the

traffic intensity is 2 times higher than the design parameters. Prices for freight transportation by road in Kazakhstan increased by 20-35% on average in 2022. The main reason for the price increase is the change in the cost of transportation, including due to higher fuel prices.

References

- 1 EECO. The Silk Road: How can Russia make money on transit and not burn out // https://eurasianeconomic.org/news_ecco/2017/11/08/document2799.phtml
- 2 The Sleeping Giant Is Going To Wake Up. -GoldStreetBets Research, 2022. <https://seekingalpha.com/article/4536849-kazatomprom-cheaper-than-cameco>
- 3 Курманова А. (2023). Какие тенденции наблюдаются в транспортно-логистическом секторе. <https://kapital.kz/economic/115867/kakiye-tendentsii-nablyudayut-sya-v-transportno-logisticheskom-sektore.html>

Buketov University